

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

	۱	۲	۳	۴
۱ -	☐	☐	☒	☐
۲ -	☐	☐	☐	☒
۳ -	☐	☒	☐	☐
۴ -	☐	☒	☐	☐
۵ -	☐	☐	☐	☒
۶ -	☐	☐	☒	☐
۷ -	☐	☒	☐	☐
۸ -	☐	☐	☐	☒
۹ -	☐	☐	☒	☐
۱۰ -	☐	☒	☐	☐
۱۱ -	☒	☐	☐	☐
۱۲ -	☐	☐	☒	☐
۱۳ -	☐	☐	☐	☒
۱۴ -	☐	☒	☐	☐
۱۵ -	☐	☐	☐	☒
۱۶ -	☐	☐	☐	☒
۱۷ -	☐	☒	☐	☐
۱۸ -	☐	☐	☐	☒
۱۹ -	☐	☐	☐	☒
۲۰ -	☐	☒	☐	☐
۲۱ -	☐	☐	☐	☒
۲۲ -	☐	☐	☒	☐
۲۳ -	☒	☐	☐	☐
۲۴ -	☐	☐	☐	☒
۲۵ -	☐	☒	☐	☐
۲۶ -	☐	☒	☐	☐
۲۷ -	☐	☐	☒	☐
۲۸ -	☐	☐	☒	☐
۲۹ -	☒	☐	☐	☐
۳۰ -	☐	☐	☐	☒

- ۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
مقصود از تعریف لفظی همان تعریف لغوی می‌باشد.
در یک تعریف مفهومی همواره از مفهوم عام شروع و به مفهوم خاص می‌رسیم. (رد گزینه ۱)
استفاده از مخفف کلمات، تعریف لغوی می‌باشد. (رد گزینه ۲)
معرض یک چیز از طریق انواع و اقسام آن، تعریف از طریق ذکر مصادیق می‌باشد. (رد گزینه ۴)
- ۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
نکته: برای پی بردن به تعریف صحیح یک مفهوم مجهول باید به چهار شرط زیر توجه داشت که عبارت است از:
(واضح بودن - جامع بودن - مانع بودن - دوری نبودن)
در تعریف خفاش پستاندار پرواز کننده، هر چهار شرط برقرار است. زیرا تعریف واضح بوده و دوری نیست. همچنین چون تنها پستاندار پرواز کننده خفاش است، پس تعریف جامع و مانع نیز می‌باشد.
گزینه‌ی (۱): تعریف جامع است اما مانع نیست و چهارپایان دیگر را نیز شامل می‌شود.
گزینه‌ی (۲): تعریف مانع است، متهی جامع نیست و شامل همه‌ی مثلث‌ها نمی‌باشد.
گزینه‌ی (۳): تعریف جامع نیست زیرا شاید برخی از طاووس‌ها زیبا نباشند. همچنین مانع نیست چرا که در پرندگان، فقط طاووس زیبا نیست و پرندگان زیبای دیگری نیز وجود دارد.
- ۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
نکته: برای تعریف صحیح یک مفهوم چند شرط وجود دارد که عبارتند از:
۱- واضح بودن ۲- جامع بودن ۳- مانع بودن ۴- دوری نبودن
در تعریف خفاش به پستاندار پرواز کننده، همه‌ی شرایط تعریف وجود دارد، هم واضح است و هم تعریف دوری نیست. همچنین تعریف جامع و مانع است زیرا تنها پستانداری که پرواز می‌کند «خفاش» است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی (۱): تعریف مانع نیست و شامل حیواناتی مثل اسب، گوسفند و سایر علف‌خواران چهارپا می‌گردد.
گزینه‌ی (۳): تعریف مانع نیست و از وسایل ارتباطی دیگر می‌توان به نامه و غیره اشاره کرد.
گزینه‌ی (۴): تعریف جامع نیست زیرا همه‌ی انسان‌ها شاعر نیستند و مفهوم شاعر، جامع همه‌ی انسان‌ها نیست.
- ۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- علم: حقیقتی هم‌چون نور ← تعریف واضح نیست.
- انسان: حیوان شهرنشین ← تعریف جامع و مانع نیست.
- سلامتی: فقدان بیماری ← تعریف دوری است.
- ۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تعریف فلز به «جسمی که در حالت عادی جامد است» به علت اینکه بعضی از فلزات را دربر نمی‌گیرد (مثل جیوه) جامع نیست.
و این تعریف مانع هم نیست؛ زیرا به جز فلزات اجسامی مثل «سنگ» هم در حالت عادی جامد هستند.
تعریف «پرنده» به «حیوانی که پرواز می‌کند» به علت اینکه بعضی از پرندگان مثل شترمرغ، پرواز نمی‌کنند جامع نیست.
همچنین مانع هم نیست؛ زیرا حیواناتی به جز پرندگان قدرت پرواز دارند؛ مثل خفاش که حیوان است اما پرنده نیست.

- ۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
تعریف باید تمامی مصادیق مفهوم مورد تعریف را دربر بگیرد و به اصطلاح «جامع افراد» باشد.
- ۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تعریف گزینه‌ی ۲ تمام شرایط یک تعریف صحیح را دارد و جامع و مانع و واضح است و دوری نیز نیست. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه‌های ۱ و ۴: تعاریف این گزینه‌ها جامع افراد هستند؛ اما مانع ورود اغیار نمی‌شوند.
گزینه‌ی ۳: تعریف این گزینه مانع است؛ اما جامع افراد نمی‌باشد.
- ۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
عبارت الف: تعریف از طریق ذکر مصادیق است؛ زیرا در آن نمونه‌هایی از مصادیق مفهوم موردنظر ذکر شده است.
عبارت ب: تعریف مفهومی است؛ زیرا با دسته‌بندی ویژگی‌های مفهوم به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه (امر عام) و ویژگی خاص آن شیء (امر خاص، ویژگی منحصر به فرد)، شیء تعریف شده است.
عبارت پ: تعریف لغوی است؛ زیرا معنای لغوی مفهوم ذکر شده است.
- ۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «در تعریف حیوان» از انواع آن می‌توان به انسان و اسب اشاره کرد: تعریف از طریق ذکر مصادیق. هر جسم نموکننده حساسی را حیوان گویند: تعریف مفهومی
- ۱۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تعریف ذکر شده برای «فکر» شامل استدلال که از اقسام فکر است نمی‌شود؛ بنابراین تعریف مانع است و جامع نیست.
در تعریف منطق، شرط واضح بودن تعریف نقض شده است؛ زیرا از واژه‌های آشنا، واضح و قابل فهم برای شنونده استفاده نشده است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱: هر دو تعریف جامع هستند، اما مانع از ورود اغیار نمی‌شوند.
گزینه‌ی ۳: هر دو تعریف دوری هستند.
گزینه‌ی ۴: در هر دو تعریف شرط واضح بودن تعریف رعایت نشده است.
- ۱۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در تعریف، چیستی یک مفهوم بیان می‌شود، اما در استدلال از تصدیق‌های معلوم خود، معلوم بودن تصدیق‌های مجهول دیگر را نتیجه می‌گیریم.
- ۱۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.
- ۱۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برای پرداختن به مبحث تعریف آشنایی با مفاهیم و الفاظ ضروری است، در سایر گزینه‌ها به استدلال پرداخته‌ایم. «ذکر معایت و مزایای اشیا و مفاهیم، استدلال به شمار می‌رود».

۱۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. داشتن تعریف درستی از یک مفهوم، ریشه اصلی اختلافات ناشی از مشخص نبودن مفاهیم را از بین می‌برد. در هر علمی، اصطلاحاتی وجود دارد که مختص به آن علم است (اصطلاحات تخصصی) و باید به درستی تعریف شوند. دانستن نحوه تعریف صحیح و انواع تعاریف حائز اهمیت است، زیرا از خطای ذهنی ممانعت به عمل می‌آورد. مجموعه تصورات معلوم که منجر به کشف تصویری مجهول می‌شود، «تعریف» نامیده می‌شود.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۱۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

بررسی تعریف اول:

این تعریف، فاقد شرط «واضح بودن» است، زیرا با استفاده از استعاره (که همان نور است) کاری کرده است که تعریف (معرف) دارای اجزایی باشد که نسبت به مفهوم مجهول «معرف» برای شنونده دشوارتر، مبهم‌تر و غیرقابل فهم‌تر باشد. توجه: لفظ «معرف» یعنی همان «تعریف» و لفظ «معرف» یعنی همان «مفهوم مجهول». بررسی تعریف دوم:

این تعریف فاقد شرط «دوری بودن» است، زیرا اجزای مفهوم مجهول (یعنی کاغذ و دیواری) عیناً در تعریف تکرار شده‌اند و مفهوم مجهول را با خودش تعریف کرده‌اند (وقوع تعریف شیء به خود/ وقوع تعریف شیء به نفس/ وقوع تعریف دوری).

بررسی بخش دوم گزینه‌ی «۲»: این عبارت بیانگر ادعای مانع بودن تعریف است، در حالی که می‌دانیم تعریف «کاغذ دیواری: کاغذی که به دیوار می‌چسبانند» مانع نیست، زیرا می‌توان کاغذهای دیگری را نیز به جز کاغذ دیواری به دیوار چسباند.

بررسی بخش اول گزینه‌ی «۳»: این عبارت بیانگر ادعای جامع بودن تعریف است، در حالی که می‌دانیم تعریف «علم: نور روشنایی بخش نفس انسان» لزوماً جامع نیست، زیرا ممکن است برخی علم‌ها (علم به معنای عام) روشنایی بخش نفس انسان نباشند.

نکته: در میان شروط چهارگانه‌ای که در کتاب درسی برای تعریف صحیح (معتبر) ارائه شده است، سه مورد از آن‌ها (واضح بودن، جامع بودن، مانع بودن) ایجابی‌اند و یک مورد از آن‌ها (دوری بودن) سلبی است.

نکته: عبارت «این متوقف بر آن است» یعنی «این بعد از آن است». در تعریف دوری گفته می‌شود که هم مفهوم مجهول متوقف بر تعریف است (یعنی مفهوم مجهول بعد از شناخته شدن تعریف، شناخته می‌شود) و هم تعریف متوقف بر مفهوم مجهول است (یعنی تعریف نیز بعد از شناخته شدن مفهوم مجهول، شناخته می‌شود) و در واقع به همین دلیل هم تعریف دوری است.

۱۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این گزینه یک تعریف لغوی محسوب می‌شود، چون در واقع در آن یک معنی لغوی برای یک کلمه‌ی دیگر بیان شده است. سایر گزینه‌ها از آن جایی که مثال‌هایی برای مفهومی که می‌خواهیم آن را تعریف کنیم بیان می‌کنند، تعریف مصداقی خواهند بود.

۱۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تعریف ذکر شده، «مانع اغیار نیست» و شامل میوه‌هایی مثل هندوانه، آلبالو، توت و ... می‌شود. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: اسطقس فوق‌الاسطقسات الاربعه از وضوع بیش تری نسبت به اثر برخوردار نیست.

گزینه ۳: در تعریف ادراک، مُدَرِّک اخذ شده و در تعریف مدرک، ادراک اخذ شده

۱۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

تعریف «تعریف لغوی» به معنای لغوی یک چیز با استفاده از خودش تعریف شده و یک تعریف دوری است.

۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تعریف «الف» تعریف از طریق ذکر مصادیق و تعریف «ب و پ» تعریف مفهومی هستند.

۲۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر کسی پس از خواندن معنای لغوی یک مفهوم باز هم از شما بخواهد که آن مفهوم را بهتر به وی معرفی کنید، راه دیگر این است که عکس آنرا یا مصداق واقعی آنرا به فرد نشان دهیم که به این نوع تعریف «تعریف از طریق ذکر مصادیق» می‌گویند.

۲۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در کتاب مثالی مطرح شده که جیوه را به «فلزی که در دمای طبیعی مایع است» تعریف کرده است و این تعریف را تعریفی درست محسوب کرده است. در این تعریف مفهوم خاص عبارت است از «چیزی که در دمای طبیعی مایع است» که با مفهوم مجهول نسبت عموم و خصوص مطلق دارد و لزوماً اختصاص به جیوه ندارد. اما با آمدن به همراه فلز یک تعریف جامع و مانع می‌سازد.

۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فقط در تعریف از طریق ذکر مصادیق می‌توان از مفاهیم جزئی استفاده کرد؛ به عنوان مثال در تعریف کوه بگوییم «مانند کوه دماوند» یا در تعریف انسان گفته شود «مانند سقراط».

نکته: در تعریف مفهومی ما با مفاهیم عام و خاص سروکار داریم نه مفاهیم جزئی و کلی؛ زیرا هر دوی مفاهیم عام و خاص، مفاهیم کلی محسوب می‌شوند.

۲۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) عبارت «تیری که زدی بر دلم» فاقد حکم و قضاوت و تصور محسوب می‌شود.

(ت) تصور و تصدیق از اقسام دانش بشری هستند و تعریف و استدلال از دو حیطة منطق.

۲۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تعریف دوزنقه، مفهومی و سایر تعاریف (که به بیان لغات مترادف و نیز معنای واژه‌ی مخفف می‌پردازد) لغوی هستند.

۲۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در صورتی که مصادیق مفهوم اخص از تعریف ارائه‌شده باشد، تعریف ما مانع نیست و بی‌ربط هم نمی‌باشد، بلکه دست کم مصادیق مفهوم را پوشش می‌دهد. بنابراین نسبت تساوی یا تباین ندارند. و در صورتی که بین آن‌ها نسبت عموم و خصوص مطلق (با عام بودن تعریف) برقرار باشد، تعریف ما جامع است.

۲۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تعریف باید مانع باشد؛ یعنی فقط بر مصادیق مفهوم موردنظر صدق کند. به عبارت دیگر مصادیق نامرتبط را شامل نشود. مانند تعریف انسان به جسم شاعر.

۲۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعریف مثلث به «شکل محدود به سه ضلع مساوی» تعریفی مانع است، اما جامع نیست.

۲۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نکته: باید دقت کنیم که گاهی «تعریف لغوی» و «تعریف مفهومی» به لحاظ ظاهری بسیار شبیه همدیگر می‌شوند. این اتفاق، زمانی رخ می‌دهد که تعریف لغوی، به گونه‌ای است که برای توضیح یک لفظ و واژه، آن را بسط می‌دهیم و با کارهایی مثل بیان دسته‌بندی‌های آن یا شرح و توضیح ویژگی‌ها و اوصاف آن، آن را تعریف می‌کنیم. برای مثال، در صفحه‌ی ۲۹ کتاب درسی، تعاریف «طاس: طشت بزرگ، نوعی کاسه‌ی مسی» چنین حالتی دارند. در چنین حالتی باید حواسمان باشد که آن‌ها را با هم‌دیگر اشتباه نگیریم. برای این کار، باید به وجوه تفاوت «تعریف لفظی» و «تعریف مفهومی» دقت کنیم، بدین معنا که در تعریف مفهومی، مفهوم مجهول را با تحلیل آن به مفاهیم عام و خاص تعریف می‌کنیم، ولی در تعریف لغوی، مفهوم مجهول را با بیان معنای لغوی، مترادف و نوع دسته و گروه آن یا ساختار لفظ تعریف می‌کنیم. تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: در اینجا، مفهوم «مشهد» با بیان معنای لغوی آن که «محل شهادت» است، تعریف شده است. پس تعریف لغوی است.

گزینه‌ی «۲»: در اینجا، مفهوم «اسقف» با بیان معنای لغوی آن که «کشیش» است، تعریف شده است. پس تعریف لغوی است.

گزینه‌ی «۳»: در اینجا، مفهوم «مربع» با تحلیل آن به مفاهیم عام و خاص تعریف شده است. پس تعریف مفهومی است.

گزینه‌ی «۴»: در اینجا، مفهوم «نمودار» با بیان معنای لغوی آن که «پدیدار» است، تعریف شده است. پس تعریف لغوی است.

۲۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. موارد الف، ج و د نادرست هستند و فقط مورد ب درست است.

مورد الف: در تمامی علوم از اصطلاحات تخصصی خاصی استفاده می‌شود که در آن علم تعریف می‌شوند.
مورد ج: گاهی اوقات ریشه‌ی اصلی اختلافات ناشی از مشخص نبودن مفاهیم و نداشتن تعریف دقیقی از آن‌ها است.
مورد د: آموختن نحوه تعریف صحیح مفاهیم و انواع تعریف در زندگی انسان اهمیت زیادی دارد و ما را از دچار شدن به بسیاری از خطاهای ذهن باز می‌دارد.

۳۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تعریف انسان به حیوان سخن‌گو نه جامع است و نه مانع؛ زیرا برخی انسان‌ها توانایی سخن گفتن ندارند و همچنین برخی حیوان‌ها که انسان نیستند نیز سخن می‌گویند، بنابراین رابطه‌ی آن‌ها عموم و خصوص من وجه است.